

ת"ד 5778/12/11 - מדינת ישראל נגד נ. ק.

בית משפט השלום לתעבורה בפתח תקווה
ת"ד 5778-12-11 מדינת ישראל נ' ק.
ואח'

לפני כב' השופט - ס. נשיא יהושע צימרמן
מדינת ישראל

נגד
נ. ק.

גזר דין

כתב האישום ומהלך המשפט:

הנאשמת הואשמה בכך שבעת נהיגתה ברכב בכביש מס' 2, בסמוך למחלף נתניה צפון, ובהמשך לפגיעה בהולך הרגל ת. ת. שחצה את הכביש, לא עצרה במקום התאונה, לא הושיטה להולך הרגל עזרה, והמשיכה בנהיגה רצופה וזאת למרות שידעה או היתה צריכה לדעת שהולך הרגל עשוי היה להיפגע כתוצאה מהתאונה.

הנאשמת לא הואשמה בגרימת התאונה. על פי עובדות כתב האישום הנאשמת נהגה במהירות המותרת, הולך הרגל חצה את הכביש במקום שחצייתו איננה מותרת, ופגיעת רכב הנאשמת בהולך הרגל היתה בלתי נמנעת. ההתנהגות הפסולה המיוחסת לנאשמת הינה באשר להתנהלותה לאחר התאונה והפקרת הולך הרגל לאחר הפגיעה. הנאשמת הודתה בעובדות כתב האישום, הורשעה, והצדדים טענו לעונש.

ראיות וטיעונים לעונש מטעם התביעה:

ביום 3/11/13 במסגרת הטיעונים לעונש העיד מר ת.ת., הולך הרגל, בפני בית המשפט.

ת. פתח את עדותו בקבלת אחריות מלאה לגרימת התאונה. דבר אחד כאב לתומר עד עמקי נשמתו, שתיקתה של הנאשמת במשך שלוש שנים.

וכך מסר ת. בעדותו: "אני מחכה שלוש שנים לטלפון שישאל איך אני מרגיש ומה איתי...אני שלוש שנים רק רוצה לפגוש את האנשים האלה...אני לא כועס עליה, אני לא יכול להסתכל לה בעיניים, יכול להיות שגם אני הייתי בורח מהלחץ אבל בין זה לבין שלוש שנים לא להרים טלפון ולשאול מה איתי, אם אני חי או לא חי...".

לאחר עדותו של ת. טענה המאשימה לעונש. המאשימה הביעה תמיהה כיצד אדם בעל ערכים נורמטיביים יכול להיות מעורב בתאונת דרכים ולא לעצור לרגע ולבדוק מה קורה עם נפגע התאונה. עוד טענה התביעה שגם אם ברגעים הראשונים הנאשמת "נכנסה להלם ולא היתה מסוגלת לעצור, אחרי כמה רגעים היא היתה אמורה לעצור, לבדוק מה קורה עם הנפגע... הנאשמת לא עצרה מיוזמתה, היא עצרה כאמור רק אחרי שהמטרה עקפה אותה וכך הם הגיעו אליה" (טיעוני המאשימה לעונש).

המאשימה הפנתה את בית המשפט לכך שהעונש המקסימלי על עבירה זו הוא שבע שנות מאסר, מתחם הענישה הינו בין תשעה חודשים לעשרים וארבעה חודשי מאסר בפועל ולדעת המאשימה אין מקום לחרוג ממתחם זה. המאשימה

הגישה פסיקה לתמיכה בעתירתה לעונש, וכן עתרה להטלת פסילת רשיון הנהיגה לתקופה משמעותית, פיצוי למתלונן, וקנס.

ראיות וטיעונים לעונש מטעם ההגנה :

ב"כ הנאשמת ביקשה מבית המשפט שדינה של הנאשמת לא יגזר לעונש מאסר מאחורי סורג ובריח, ואילו באשר לתקופת הפסילה והיקף הקנס השאירה לשיקול דעת בית המשפט. ב"כ הנאשמת ביקשה להמנע מהטלת פיצוי. ב"כ הנאשמת ציינה את לקיחת האחריות המלאה, ואת נסיבותיו המיוחדות של האירוע. ב"כ הנאשמת התייחסה לדו"ח האבחון הפסיכולוגי, ונסיבותיה האישיות המיוחדות של הנאשמת ככל שעולה אף מתסקיר שירות המבחן. הסנגורית התייחסה לעדותו של ת. וציינה את הנסיבות שבעטיין הנאשמת לא יצרה קשר עם הנפגע. בסיכומם של דברים ביקשה הסנגורית מבית המשפט לקבל את המלצת שירות המבחן.

הנאשמת העידה בפני בית המשפט במסגרת הטיעונים לעונש, ותארה את חייה מאותו יום ואילך. הנאשמת העידה כיצד האירוע מלווה את חייה ללא הרף, והביעה צער על מה שקרה .

הנאשמת עתרה בפני בית המשפט לבל יגזור את דינה למאסר, בעיקר בשל הטיפול בילדיה.

ת., הולך הרגל, ביקש לומר את דברו בהמשך לעדותה של הנאשמת ומסר: "אני גם לא רוצה שהיא תשב בכלא, הדיון מיותר...אני מרחם עליה, היא עם הילדים והכל בסדר...אני לא רוצה שהיא תשב בכלא...". ת. חזר על תחושותיו הקשות בשל העובדה שהנאשמים כלל לא פנו אליו, והפנה את עיקר תרעומתו כלפי נאשם 2 .

דין והכרעה

אין ספק שמדובר בעבירה שהינה מן החמורות שבפקודת התעבורה, עבירה אשר מגלמת בתוכה התנהגות פסולה ולעיתים מכוערת, התנהגות שיש להוקיעה בכל דרך ובאמצעות מסר ששולח בית המשפט בגזירת הדין ובהטלת עונשים.

הנורמה ההתנהגותית הראויה, דהיינו עצירה במקום התאונה, מיועדת בראש ובראשונה למתן עזרה מירבית לנפגע בתאונה, שהרי עזיבת מקום התאונה, והעדר סיוע ראשוני ואזעקת כוחות הצלה, יכולים לדרדר את מצבו הרפואי של הנפגע, ולעיתים אף להביא למותו.

מעבר לכך, קביעת הנורמה ההתנהגותית מיועדת לשקף את הסולידריות החברתית האנושית, הבסיסית ביותר, בבחינת "לא תעמוד על דם רעך". בהקשר זה אף אם עזיבת מקום התאונה לא גרמה במישרין או בעקיפין להרעה במצבו הרפואי של הנפגע, ההתנהגות עדיין תחשב כפסולה וככזו שיש לעוקרה מן השורש. תפקידו של בית המשפט הינו בהטלת ענישה הולמת, אשר מבטאת את התייחסות בית המשפט לחומרת המעשים, ומתוך מגמה ותקווה שיהא בענישה כדי להרתיע את הפרט והכלל מלחזור על מעשים פסולים אלה.

במסגרת שיקולי הענישה על בית המשפט גם לבחון את נסיבותיו המיוחדות של המקרה, ואת נסיבותיה האישיות של הנאשמת.

מתחם הענישה:

התביעה בטיעוניה לעונש טענה שהעונש המקסימלי על עבירה זו הוא שבע שנות מאסר, ובהמשך לכך התייחסה למתחם ענישה שבין תשעה חודשי מאסר ל- 24 חודשי מאסר בפועל.

אין אני מקבל את טיעוני התביעה. בכתב האישום ייחסה התביעה לנאשמת עבירה של "הפקרה אחרי פגיעה - עבירה לפי סעיף 64א(א) לפקודת התעבורה". בעבירה זו קבע המחוקק עונש מקסימלי של שלוש שנות מאסר.

בית המשפט המחוזי מרכז (עפ"ת 29086-04-13) עמד על האבחנה בין סעיף 64א(א) לבין סעיף 64א(ב) בכל הנוגע לקביעת מתחם הענישה, הנגזר גם מעונשי המקסימום הקבועים בצד כל אחת מחלופות הסעיף.

לאחר שבית המשפט שם קבע כי סעיף 64א(א) הוא הסעיף הנכון, קבע בית המשפט את מתחם הענישה בשונה ממתחם הענישה שנקבע בבית משפט קמא.

וכדבריו: "משקיבלנו את הערעור לענין הכרעת הדין וקבענו כי עבירת ההפקרה שעבר המערער היא לפי סעיף 64א(א) לפקודה שהעונש המירבי לצידה הוא שלוש שנות מאסר, מתחם הענישה כפי שקבע בית משפט קמא איננו רלוונטי ועלינו לקבוע מתחם ענישה חדש".

סוף דבר, קובע בית המשפט כי: "מתחם העונש ההולם במקרה זה הוא בין שישה חודשים לריצוי בעבודות שירות ועד שנתיים מאסר בפועל".

עלינו אם כן לקבוע את העונש ההולם למקרה זה במסגרת מתחם ענישה שבין שישה חודשי מאסר בעבודות שירות ועד לשנתיים מאסר בפועל, שהרי בענייננו, ובניגוד לטענת התביעה בטיעוניה לעונש, הנאשמת הואשמה, הודתה, והורשעה, בעבירה על סעיף 64א(א) לפקודת התעבורה.

נסיבות העבירה:

לבית המשפט הוגש דו"ח אבחון פסיכולוגי. במסגרת האבחון הפסיכולוגי מסרה הנאשמת כי "מחשבתה הראשונה היתה שמדובר בנסיון לפיגוע ונתקפה חרדה על מה שעלול לקרות לה ולמשפחתה. לדבריה, בעלה נמנם והיא נכנסה לפאניקה בעודה מנסה להסביר לו את שאירע, וטרם הצליחו להתעשת על עצמם נעצרו על ידי המשטרה".

מהאבחון עולה כי "מצבה הנפשי במהלך האירוע וברגעים שלאחריו הובילו לליקויים בשיפוטה ולקושי בקבלת החלטה מהירה". מתיאור האירוע וההערכה הפסיכולוגית עולה עוד כי הנאשמת "חוותה את האירוע כטראומתי ומאיים, היא חששה לשלומה ולשלום משפחתה ולכן ברגעים הראשונים שלאחר האירוע חוותה התקף חרדה והיתה במצב בלבול ודיסוציאציה, חוויות שכיחות באירועים טראומתיים. מתיאורה נראה כי אינה זוכרת במדויק את השתלשלות העניינים או את חילופי הדברים עם בעלה וזוכרת בעיקר את הבכי של תינוקה".

גם שירות המבחן התרשם כי העבירה אינה משקפת מערכת ערכים לקויה אלא "משקפת תגובה רגשית ונפשית בעוצמה חזקה על רקע ההשפעה הטראומטית של חוויית התאונה".

כמובן שאין בכך כדי להסיר אחריות מהנאשמת ואולם, אם אכן כך היו פני הדברים, ונוטה אני להתרשם שאכן כך היו, יש

בכך כדי להשליך על חומרת האירוע ולקבוע את נפסדות התנהגותה ברף התחתון.

נסיבותיה האישיות של הנאשמת:

לבית המשפט הוגש תסקיר שירות המבחן. הנאשמת ילידת צרפת ובשנת 2006 עלתה לישראל.

תסקיר שירות המבחן מתאר אורח חיים נורמטיבי, ומערכת ערכים תקינה. שירות המבחן התרשם כי הנאשמת מגלה "אמפתיה, אכפתיות ודאגה ביחס לנפגע וכן כי היא מכירה בחומרת המעשים המיוחסים לה". כמו כן שירות המבחן מציין את תפקודה החיובי בתחומי העבודה והמשפחה.

דו"ח האבחון הפסיכולוגי ותסקיר שירות המבחן מתארים את מצבה הנפשי לאחר התאונה, מדו"ח האבחון עולה שהנאשמת חוותה מראות, מחשבות, וסייטים במשך חודשים לאחר התאונה, ואף לאחר שהוחזר לה רשיון נהיגה נהגה לבדה רק למרחקים קצרים תוך תחושות קשות של חרדה. מסקנת ההערכה הפסיכולוגית היתה כי "במשך מספר חודשים לאחר האירוע חוותה סימפטומים פוסטטראומטיים משמעותיים". בכל הנוגע לאפשרות כי הנאשמת תרצה עונש מאסר מאחורי סורג ובריה, סבורה חוות הדעת כי "מאסר בפועל עלול לפגוע במצבה הנפשי ולערער את תפקודה המשפחתי".

הנאשמת מחזיקה ברשיון נהיגה משנת 2007 ולחובתה שתי הרשעות תעבורתיות, שתיהן מסוג ברירת משפט. עברה התעבורתי משתלב עם הנורמטיביות הכללית המאפיינת את הנאשמת.

מסקנות

הנסיבות המיוחדות של האירוע, **בכל הנוגע לנאשמת**, ונסיבותיה האישיות, מובילים למסקנה שיש לקבוע את הענישה ברף התחתון של מתחם הענישה שנקבע וצויין לעיל.

שירות המבחן העלה אפשרות להטלת שירות לתועלת הציבור תחת הטלת מאסר בעבודות שירות. שירות המבחן מציג חלופה זו לנוכח קושי אפשרי בביצוע עבודות שירות יחד עם המשך טיפול בילדיה של הנאשמת ובעיקר טיפולה בתינוקת שהינה בת חצי שנה.

יתכן ולביצוע עבודות שירות יש השלכה על רמת הטיפול וההשגחה של הנאשמת בילדיה, ערך חברתי שהינו ללא ספק משמעותי ביותר, ואולם לנוכח חומרת העבירה, והמסר שעל בית המשפט לשלוח, אין מקום לקבל את המלצת שירות המבחן בשאלה זו. שירות המבחן כידוע שוקל את נסיבותיה האישיות של הנאשמת, ואולם בית המשפט שוקל את האינטרס הציבורי בכללותו ובמסגרת זו ולנוכח חומרת העבירה, אין מקום להעדיף את האינטרס האישי של הנאשמת על פני האינטרס הציבורי.

לפיכך אני סבור שיש לגזור את דינה של הנאשמת, לשישה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות.

ב"כ הנאשמת השאירה לשיקול דעתו של בית המשפט את משך פסילת רשיון הנהיגה, ואולם ביקשה שלא יוטל פיצוי לחובת הנאשמת.

אין מקום לקבל את בקשת ב"כ הנאשמת. נכון הדבר שעומד לרשות הנפגע מסלול קבלת פיצוי במסגרת חוק הפיצויים

לנפגעי תאונות דרכים, ואולם אין בכך כדי לשלול את חשיבות הטלת הפיצוי, ככלי ענישתי, חינוכי. הנאשמת במעשיה פגעה בנפגע, שהוא קורבן עבירה, ואני רואה חשיבות רבה בהטלת פיצוי אשר ישולם מכיסה של הנאשמת לטובתו של האדם בו פגעה, האדם אשר הופקר בצד הדרך בעקבות התנהגותה.

כמובן שאף בהקשר זה על בית המשפט לשקול, בין מכלול השיקולים, גם את רמת הפסלות של התנהגותה, וכפי שנתח לעיל רף הפסלות הינו נמוך יחסית.

לאור כל האמור ובאיזון השיקולים לקולא ולחומרא, אני דן את הנאשמת לעונשים הבאים:

- א. מאסר לתקופה של שישה חודשים. המאסר ירוצה בעבודות שירות.
- ב. מאסר לתקופה של שמונה חודשים וזאת על תנאי למשך שלוש שנים אם הנאשמת תעבור על הוראות סעיף 64א לפקודת התעבורה או תנהג בזמן פסילה.
- ג. מאסר לתקופה של שלושה חודשים וזאת על תנאי למשך שלוש שנים אם תעבור על הוראות תקנה 144 לתקנות התעבורה.
- ד. פסילת רשיון נהיגתה לתקופה של חמש שנים.
- ה. תשלום פיצוי להולך הרגל מר ת. ת. ... בסך של 10,000 ₪. בנסיבות האמורות לא הוטל קנס לחובתה של הנאשמת.

ניתן היום, ז' שבט תשע"ד, 08 ינואר 2014, במעמד הנוכחים.